

en Formueerhvervelse, naaget han selv i Lovforslaget har opført det som Formueerhvervelse; han betragtede det, som sagt, i finantsiel Henseende som en fuldstændig Kasten. Penge ud af Bindet. Med Hensyn til Jernbanerne sympathiserer jeg nu for Dvrigt i flere Punkter med den høitærede Finantsminister, og jeg haaber, at denne Sympathi ogsaa vil vise sig, naar der bliver Tale om at skride videre frem paa denne Bane. Naar der bliver Tale om saadanne lustige Projekter som f. Ex. det at lægge en Bro over Limfjorden eller Egnende, saa vil jeg haabe, at den ærede Finantsminister vil erindre f. Ex., hvorledes den store Handelsstad Hamborg i en lang Række af Aar har ligget adskilt fra hele det sydlige Europa ved Elben og dog vistnok ikke har betragtet det som et finantsielt heldigt Foretagende ved et Broanlæg at fuldføre den betydningsfulde Forbindelse med Kontinentet, i alt Fald betydningsfuldere end Forbindelsen imellem Alsborg og Skagen. Men, som sagt, dette Spørgsmaal om Jernbanerne vil jeg nødig røre meget ved. Jeg vil oprigtig ønske, at de Herrer, der have udtalt sig for, at de kunne betragtes som et fuldvægtigt og fuldgyldigt Aktiv, maatte have Ret; det er mit inderligste Ønske, og jeg vilde nødig fordærve min Stilling til de Herrer ved i saa Henseende at udtale altsfor stærke Tvivl. Men Et kan jeg vel sige er fuldstændig rigtigt — og det er et Punkt, hvori jeg maa være enig med den ærede Taler, der havde Ordet før mig — nemlig, at hvorledes man end betragter dette Spørgsmaal, om man anser Jernbanerne for mere eller mindre gunstige som Aktiv, saa er det utvivlsomt, at vi bør bygge Jernbanerne for Laan. Det er aldeles utvivlsomt, og det har ogsaa været en fastslaaet Regel hos os, at man ikke kunde opstille det som Noget, der paa nogen Maade kunde tænkes at være en rimelig Fordring, at man skulde anlægge Jernbaner for de Penge, der bleve tilvebragte ved Beskatning i Aarets Løb. Nei, de skulle bygges for Penge, som man erhverver sig ved Laan eller paa tilsvarende Maade, thi det er jo aldeles det Samme, om man vil laane Penge, eller om man vil tage af Reserverefonden, det kommer ud paa Et og det

Samme. Om det nu er galt at anlægge dem eller rigtigt, det lader jeg staa ved sit Værd; men jeg siger: naar en Mand har drevet en eller anden Bedrift, drevet den saaledes, at han faar et betydeligt Overskud deraf, f. Ex. 100,000 Rd., saa lider jeg ikke, at han klynker og klager, og at han siger mig, at det er en daarlig Bedrift; selv om Manden Dagen efter gaar hen, og kaster de 100,000 Rd. ud af Bindet, saa siger jeg: Ja, det er en ganske anden Sag; jeg veed ikke, om Du paa denne Maade har havt saa megen Fornøielse af dette Overskud, som Du kunde have havt, men vist er det, at det er en god Bedrift, Du sidder i, og naar Du har troet, at Fornøielsen bestod i at kaste Pengene ud af Bindet, naa ja, saa er det din Sag; — men dette maa ikke paa nogen Maade give Dig Ret til at sige, at Du sidder daarligt i det, eller at din Bedrift ikke er frugtbringende og i al ønskelig Fremgang. — Det andet Punkt, som ikke er bleven saa omstændeligt berørt af andre ærede Talere, og som jeg derfor for mit Vedkommende maaste snarere kunde have Lov til at dvæle noget ved, det var, at den ærede Finantsminister med stærk Betoning gjorde opmærksom paa, at med Hensyn til det betydelige Beløb, som i samme Paragraf under I. a. er opført som Kapitalafdrag paa den indenlandske Gjæld, dette nu oftere omtalte Beløb af 3 Millioner — de 100,000 Rd., kaster jeg bort, thi de vedkommene en anden Sag — var det jo nok sandt, at dette var et Afdrag paa en Gjæld, og for saa vidt indeholdt denne betydelige Udtælling ganske vist en Fremgang i Formuen; men man maatte tage i Betragtning denne Gjælds særegne Natur, man maatte ikke glemme, at det var en Gjæld, der var stiftet paa en særegen Maade og som Finantsministeren derfor troede, at han havde Krav paa ogsaa skulde afbetales paa en aldeles særegen Maade; den var stiftet under saadanne ulykkelige Forhold, at man, naar man betalte den, ikke havde Ret til at sige, at man betalte den som anden Gjæld, nei, den skulde man betale ud af de løbende Indtægter, thi det var en Gjæld, man slet ikke havde Lov til at betragte som al anden Gjæld. Denne Distinktion forstaar jeg nu aldeles ikke. Hvorledes Gjælden i sin Tid er